

Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындары студенттерінің ғылыми-зерттеу жұмыстарының жыл сайынғы конкурсын ұйымдастыру және өткізу бойынша ұсынымдар

1. Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарында жаратылыстану, техникалық, әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылымдар бойынша студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарының Республикалық жыл сайынғы конкурсын (бұдан әрі - СҒЗЖ конкурсы) жыл сайын Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі Жоғары оқу орындарының базасында өткізеді.

2. СҒЗЖ байқауының негізгі мақсаттары мен міндеттері:

1) студенттердің ғылыми-зерттеу және оқу-танымдық қызметін ынталандыру;

2) ең талантты және дарынды студенттерді іріктеу және қолдау;

3) Қазақстан Республикасының зияткерлік әлеуетін қалыптастыруға жәрдемдесу.

3. СҒЗЖ республикалық конкурсы 3 кезеңде өткізіледі:

1) бірінші кезең-ЖОО ішіндегі;

2) екінші кезең - базалық жоғары оқу орындарында;

3) үшінші (қорытынды) кезең – республикалық.

4. I-ші кезеңді (ЖОО ішіндегі) өткізу мерзімдері ЖОО ректорының бұйрығымен, II-ші кезең ақпаннан сәуірге дейін, III кезең (республикалық) 30 маусымға дейін айқындалады.

5. СҒЗЖ байқауына Қазақстан Республикасы Жоғары оқу орындарының студенттері мен студенттік ұжымдары қатыса алады.

6. СҒЗЖ байқауына студенттердің басым бағыттар бойынша өз бетінше орындалған аяқталған ғылыми-зерттеу жұмыстары және жаратылыстану, техникалық, әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылымдардың өзекті мәселелері ұсынылады.

7. СҒЗЖ конкурсына басшылықты СҒЗЖ конкурсын ұйымдастыру және өткізу жөніндегі республикалық комиссия жүзеге асырады.

Студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарының конкурсына қатысушылар

8. СҒЗЖ байқауының I-ші кезеңіне ғылыми қоғамдардың немесе ғылыми жетекшінің ұсынысы бойынша жоғары білім берудің жаратылыстану, техникалық, әлеуметтік-гуманитарлық мамандықтары бойынша жоғары оқу орындарының студенттері қатыса алады.

9. ЖОО ректоры (проректоры) олардың құрамына жетекші ғылыми ұйымдардың, кәсіпорындардың, жергілікті билік органдарының өкілдерін қоса алғанда, конкурстың тиісті бөлімдері бойынша конкурстық комиссиялар ұйымдастырады.

10. ЖОО-ның конкурстық комиссиясы тиісті бейіндегі ғалымдардың қатысуымен секциялар ұйымдастыруға, жекелеген ЖОО-ларға, кафедраларға және ЖОО-лар мен ғылыми ұйымдардың мамандарына жұмыстарды қарауды тапсыруға, кейіннен комиссияға Рецензиялар ұсынуға құқылы.

11. ЖОО студенттерінің конкурстың бөлімдері бойынша ғылыми жұмыстары міндетті түрде бөгде ұйымдарда рецензиялаудан өтеді. Көрсетілген Рецензиялар ЖОО-ның конкурстық комиссиясының есебіне қоса беріледі.

Конкурстық комиссиялардың жұмыстарды ұсыну тәртібі және оларды конкурстың II және III кезеңдерінде қарауы.

12. Конкурстың I-ші кезеңінің қорытындысы бойынша ректордың бұйрығымен бекітілетін ЖОО-ның конкурстық комиссиясы Конкурстың II кезеңіне қатысу үшін ЖОО студенттерінің үздік ғылыми-зерттеу жұмыстарын конкурстық негізде іріктейді және базалық ЖОО-ға жібереді.

Конкурстың II-ші кезеңіне қатысу үшін студенттердің ғылыми жұмыстарын ұсынған кезде жоғары оқу орны базалық ЖОО ға конкурстың тиісті бөлімі бойынша мынадай құжаттарды жібереді:

- 1) ғылыми жұмыс;
- 2) ғылыми жұмыстың аннотациясы;
- 3) орындалған жұмыстың дербестік дәрежесі туралы ғылыми жетекшінің пікірі (еркін нысанда);
- 4) автор (авторлар) және ғылыми жетекші туралы мәліметтер;
- 5) конкурстың бірінші кезеңінің қорытындылары туралы ректордың (проректордың) қолы қойылған хат немесе жұмысты конкурсқа ұсыну туралы ЖОО Ғылыми кеңесінің шешімі хаттамамен ресімделеді.

14. СҒЗЖ байқауына бір жарым интервалдан кейін басылған студенттердің ғылыми жұмыстарының алғашқы даналары ұсынылады. Жұмыс көлемі 20-40 беттен аспауы керек. Оны ұлғайту жағына қарай жұмыс көлемі бойынша шектеулерді базалық ЖОО-лар конкурстың бөлімдері бойынша өзгерте алады. Макеттер мен табиғи жәдігерлерді ұсынуға жол берілмейді. Жұмысқа қоса берілген сызбалар мен иллюстрациялар стандартты өлшемдегі парақтарда құрастырылуы тиіс.

Ғылыми жұмысқа ғылыми жұмыстың нәтижелерін енгізу туралы актілер (актілердің көшірмелері), патенттердің, ғылыми мақалалардың көшірмелері қоса берілуі мүмкін. Дипломдық, курстық жұмыстар мен жобалар, егер оларда ғылыми жаңалық болса немесе олардың нәтижелерін өндіріске немесе оқу процесіне енгізу көзделсе, конкурсқа ұсынылуы мүмкін.

15. Жеке мөрленген пакетте жұмыстың авторы (авторлары) және ғылыми жетекшісі (басшылары) туралы мәліметтер, сондай-ақ ашық конкурстың бірінші турының қорытындылары туралы ректордың (проректордың) қолы қойылған хат немесе ЖОО Ғылыми кеңесінің СҒЗЖ конкурсына жұмысты ұсыну туралы шешімі ұсынылады. Егер жұмысты авторлық ұжым орындаған жағдайда, авторлардың тізімі олардың жеке үлесіне сәйкес ұсынылады.

16. Осы ұсынымдарды бұза отырып жұмыстар ұсынылған жағдайда базалық ЖОО-ның конкурстық комиссиясы бұл жұмыстарды конкурсқа қатысудан бас тартуға құқылы (міндетті түрде бас тарту себептерін көрсете отырып).

17. Базалық ЖОО-ның конкурстық комиссиясы осы отырыста комиссия құрамының кемінде 2/3-і болған кезде көпшілік дауыспен ашық дауыс беру

арқылы шешім қабылдайды. Дауыстар тең болған кезде төрағаның дауысы шешуші болып табылады.

18. Конкурстың III-ші кезеңіне қатысу үшін студенттердің үздік ғылыми жұмыстарын ұсынған кезде базалық ЖОО ағымдағы жылдың 30 мамырына дейін комиссияның хаттамасымен ресімделген материалдарды оның барлық мүшелерінің қолымен Министрлікке жібереді.

19. Хаттамамен бірге базалық ЖОО ның конкурстық комиссиясы Министрлікке ұсынады:

1) Конкурс қорытындысы бойынша толтырылған деректер базасы бар диск;

2) базалық ЖОО студенттерінің дипломдармен марапаттауға ұсынылған жұмыстарына Бөгде ұйымдардың рецензиялары;

3) ғылыми бөлімнің конкурстық жұмыстарының мазмұны мен тақырыбы бойынша қысқаша талдамалық материал;

4) конкурстық комиссияның хаттамасы.

20. Базалық ЖОО ның конкурстық комиссиясы СҒЗЖ конкурсының әрбір бөлімі бойынша жүлдегерлерді марапаттауға мынадай тәртіппен ұсынуға құқылы:

1-ші орын үшін-Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің I дәрежелі дипломымен (бір жұмыстан артық емес);

2-ші орын үшін-Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің II дәрежелі дипломдарымен (екі жұмыстан артық емес);

3-ші орын үшін-Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің III дәрежелі дипломдарымен (үш жұмыстан артық емес).

21. Конкурсқа ұсынылған студенттердің ғылыми жұмыстары қайтарылмайды.

СҒЗЖ республикалық конкурсының жеңімпаздарын марапаттау тәртібі

22. 1, 2, 3 орын алған студенттердің үздік ғылыми-зерттеу жұмысына арналған республикалық конкурстың жүлдегерлері I, II, III дәрежелі Министрлік дипломдарымен марапатталады.

23. Жоғары оқу орнының басшылығы ЖОО – ның өз қаражаты есебінен конкурстың бірінші, екінші және үшінші кезеңдерінің лауреат-студенттерін көтермелеу шараларын қолдана алады.

Ақшалай сыйлықақының мөлшері қолда бар қаражатқа сүйене отырып, бірақ шәкіртақы мөлшерінен кем болмай, берілген жылы белгіленеді. Ұжымдық жұмыстың бірлескен авторы ақшалай сыйлықақыны тең үлестермен төлейді.

24. Конкурстың әрбір бөлімі бойынша республикалық конкурстық комиссия СҒЗЖ жүлдегерлерді марапаттауға мынадай тәртіппен ұсынуға құқылы:

1-ші орын үшін-Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің I дәрежелі дипломымен (бір жұмыстан артық емес);

2-ші орын үшін-Қазақстан Республикасы Білім және ғылым

министрлігінің ІІ дәрежелі дипломдарымен (екі жұмыстан артық емес);

3-ші орын үшін-Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің ІІІ дәрежелі дипломдарымен (үш жұмыстан артық емес).

25. Магистратураға түсу кезінде СҒЗЖ конкурсының дипломдарымен белгіленген лауреат-студенттердің жетістіктерін қабылдау комиссиялары ескереді.

26. Студенттердің жетекшілігімен наградалармен марапатталған кемінде үш ғылыми жұмыс орындалған ғылыми жетекші Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің дипломымен марапатталады.

27. Келесі Республикалық СҒЗЖ байқауы студенті 1 орын алған ЖОО базасында өткізіледі. Егер осы 1 орын ағымдағы жылы конкурс өткізген базалық ЖОО студентіне берілсе, онда келесі конкурс студент жүлдеден кейін келесі орынға ие болған ЖОО базасында өткізіледі. Егер екі студент жүлдегер атанса, студенттің басым балдары бар ЖОО СҒЗЖ келесі конкурсын өткізу құқығына ие болады.

Студенттердің ғылыми жобаларының халықаралық жарыстары

28. СҒЗЖ республикалық конкурсының қорытындысы бойынша республикалық комиссия Студенттердің ғылыми жобаларының халықаралық конкурстарына қатысу үшін бірінші орын алған үміткерлерді, конкурс жүлдегерлерін іріктеуді жүргізеді.

29. Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі республикалық комиссияның ұсынуы бойынша «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығымен бірлесіп студенттерді даярлау және оларды студенттік ғылыми жобалардың халықаралық жарыстарына сүйемелдеу үшін Қазақстан құрама командасының ғылыми жетекшісі мен басшысын тағайындайды. Ғылыми жетекші команданың дайындық деңгейі мен сапасына жауап береді. Топ жетекшісі топ мүшелерінің өмірі мен денсаулығына жауап береді.

30. «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы республикалық бюджеттен бөлінген қаражаттан көшпелі құжаттарды және команданың қатысушылары мен басшыларын іссапар құралдарымен ресімдеуді қамтамасыз етеді.

Ғылыми жұмыстың аннотациясы

1. Атауы
2. Ғылыми-техникалық ақпараттың мемлекеттік айдары
3. ЖОО
4. Жұмыс аяқталған жыл
5. Жұмыс көлемі: _____ б.
6. Қосымшалар саны: _____ б.
7. Иллюстрациялар саны: _____ б.
8. Кестелер саны: _____ б.
9. Әдебиет көздерінің саны: _____

Жұмыс сипаттамасы:

1. Ғылыми жұмыстың мақсаты
_____
2. Жүргізілген зерттеу әдістері
_____
3. Ғылыми зерттеудің негізгі нәтижелері (ғылыми, практикалық)
_____
4. Ғылыми нәтижелерді пайдалану туралы құжаттардың болуы (иә, жоқ)

Автордың қолы

**Мәліметтер ұсынылған жұмыстың авторы және ғылыми жетекшісі
туралы СҒЗЖ байқауы**

АВТОР

1. Тегі
2. Аты
3. Әкесінің аты
4. Курс
5. Үй мекен-жайы

Ғылыми жұмыс жөніндегі проректоры

(ҚОЛЫ)

Ғылыми жетекші

(ҚОЛЫ)

Жұмыс авторы

(ҚОЛЫ)

СҒЗЖ конкурстық комиссиясының
ХАТТАМАСЫ

_____ **ЖОО бойынша**

бөлім _____

Бөлім бойынша СҒЗЖ конкурстық комиссиясы _____
ЖОО ректорының бұйрығымен бекітілген _____ ЖЫЛ
№ _____ саны бойынша _____ адам.
Комиссия отырысына қатысты _____ адам.

Бөлім бойынша _____ жылғы СҒЗЖ конкурсына _____
_____ жұмыс келіп түсті (_____ студенттер, _____ ҒЫЛЫМИ
жетекшілері)

Студенттердің ғылыми жұмыстарын қарап, ЖОО-ның конкурстық комиссиясы марапаттауға ұсынуға шешім қабылдады:

1. I дәрежелі Министрлік дипломдарымен _____ жұмыс
2. II дәрежелі Министрлік дипломдарымен _____ жұмыс
3. III дәрежелі Министрлік дипломдарымен _____ жұмыс
4. ЖОО ақшалай сыйлықақыларымен _____ жұмыс

Бұдан әрі автор (авторлар), жоғары оқу орны, ғылыми жетекші көрсетілген жұмыстардың тізбесі келтіріледі.

Конкурстық комиссияның төрағасы _____

Конкурстық комиссияның хатшысы _____

Комиссия мүшелері _____

**СҒЗЖ конкурстық комиссиясының
ХАТТАМАСЫ**

_____ бөлім бойынша базалық ЖОО
_____

Бөлім бойынша СҒЗЖ конкурстық комиссиясы _____ базалық
ЖОО ректорының бұйрығымен бекітілген _____ жыл
№ _____ саны бойынша _____ адам.
Комиссия отырысына қатысты _____ адам.

Бөлім бойынша _____ жылғы СҒЗЖ конкурсына _____
_____ студенттердің жұмыстары, ЖОО-на келіп түсті

Студенттердің ғылыми жұмыстарын қарап, базалық ЖОО-ның
конкурстық комиссиясы марапаттауға ұсынуға шешім қабылдады:

1. I дәрежелі Министрлік дипломдарымен _____ жұмыс
2. II дәрежелі Министрлік дипломдарымен _____ жұмыс
3. III дәрежелі Министрлік дипломдарымен _____ жұмыс
4. ЖОО ақшалай сыйлықақыларымен _____ жұмыс

Бұдан әрі автор (авторлар), жоғары оқу орны, ғылыми жетекші
көрсетілген студенттер жұмыстарының тізбесі келтіріледі.

Конкурстық комиссияның төрағасы _____
Конкурстық комиссияның хатшысы _____
Комиссия мүшелері _____